

Monumentnummer*: 511296

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **03 november 1998**
Kadaster deel/nr **82993/40**

*Woonplaats** *Gemeente** *Provincie**
Bodegraven Bodegraven-Reeuwijk Zuid-Holland

Locatiennaam *Locatieomschrijving*
Bodegraven

*Kadastrale gemeente** *Sectie** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel*
Bodegraven C 4639

Omschrijving**

Inleiding

Het KAASPAKHUIS aan de Burgemeester Le Coultrestraat is gebouwd voor kaashandelaar P.J.M. Veldt. Het is ontworpen in het eerste decennium van de twintigste eeuw in Overgangsarchitectuur met elementen uit de Neo-Hollandse Renaissance en verwijzingen naar de Art Nouveau. Het pand is kenmerkend voor de typologie van een kaaspakhuis, dankzij de reeksen vensters met luiken in zowel de voorgevel als in de zijgevels. Wel is het rijker geornamenteerd dan het gemiddelde kaaspakhuis. Het kaaspakhuis is gesitueerd tussen vrijstaande woonhuizen, met de voorgevel op het oosten. N.B. De houten dubbele deur in de voorgevel op de begane grond is gemoderniseerd.

De zelfkazerij kent een lange geschiedenis in Bodegraven en omgeving. In 1882 werd de wekelijkse kaasmarkt in Bodegraven opgericht, waardoor de bedrijfsmatige productie en distributie van kazen op gang kwam. In de kaaspakhuisen lagen de kazen in stellingen te rijpen. De stellingen, waarin de kazen regelmatig omgekeerd moesten worden om schimmel te voorkomen, vormden tegelijkertijd de constructie van de pakhuizen. In de lange zijgevels van de pakhuizen bevinden zich reeksen vensters, waarmee de ventilatie in de pakhuizen geregeld werd om het rijpproces te bevorderen. Door middel van de luiken voor de vensters, kon het directe zonlicht geweerd worden.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Het kaaspakhuis is op een rechthoekige plattegrond in een rode baksteen opgetrokken over twee bouwlagen onder een zadeldak met grijze gesmoorde Hollandse pannen en een zinken goot op houten klampen. Rondom een gemetselde plint onder een rollaag. Rechtgesloten vensters met gemetselde waterdorpels, achter persiennes met een accoladebeëindiging aan de bovenkant, geleedende gevels.

De voorgevel (oost) is een tuitgevel en telt drie vensterassen. Centraal in de gevel drie dubbele deuren boven elkaar. De paneeldeuren op de verdieping en in de geveltop zijn gevuld met diagonale latten en hebben bovenlichten. In de voorgevel segmentbogen boven de deur en vensters op de begane grond, rondbogen boven de vensters op de verdieping. De bogen zelf zijn gedecoreerd met rode en gele verblendsteen; in de boogtrommels een blokpatroon van gele verblendsteen en rode baksteen. Speklagen van gele verblendsteen en sierlijke muurankers tussen en aan weerszijden van de vensters. Een getrapt fries van gele verblendsteen langs de gevelrand. Een zandstenen ezelsrug en een vierkante hals op een zandstenen kraagstuk, bekroond door kleine frontons rondom, vormen de centrale beëindiging van de gevel.

In de zijgevels zijn de reeksen vensters geplaatst onder segmentbogen met gele verblendsteen blokjes boven de vensters. Onder de vensters betonnen waterdorpels.

Waardering

Het vroeg-twintigste-eeuwse kaaspakhuis is van algemeen belang wegens cultuurhistorische typologische waarde als kenmerkende expressie van de kaasindustrie en -distributie die de sociaal-economische geschiedenis van de regio sterk heeft bepaald en ook landelijk van grote betekenis is.

Tevens is het pakhuis van algemeen belang vanwege architectuurhistorische waarde als karakteristiek voorbeeld van de Overgangsarchitectuur met elementen uit de Neo-Hollandse Renaissance en de Art Nouveau.

Het exterieur van het kaaspakhuis is in hoge mate gaaf.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Kaaspakhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument